

Yhteisen ojitusinvestoinnin tuki

30.9.2026

VESITALOUS-ELINVOIMAKESKUKSET

ELY-keskusten vesitaloustehtävien keskittäminen kolmeen elinvoimakeskukseen

EPO (+POH), VAR (+SAT), PIR, Kanta-Häme > Lounais-Suomen elinvoimakeskus

KAS, UUD, KES, ESA, POS, POK, Päijät-Häme > Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

POP, KAI, LAP > Lapin elinvoimakeskus

OJITUSYHTEISÖT

Lähes jokaiseen perattuun ojaan tai puroon on viranomaisten toimesta perustettu ojitusyhteisö perkauksen yhteydessä, usein ojitustoimituksessa

Noin 15 000...20 000 kpl koko maassa yhteensä

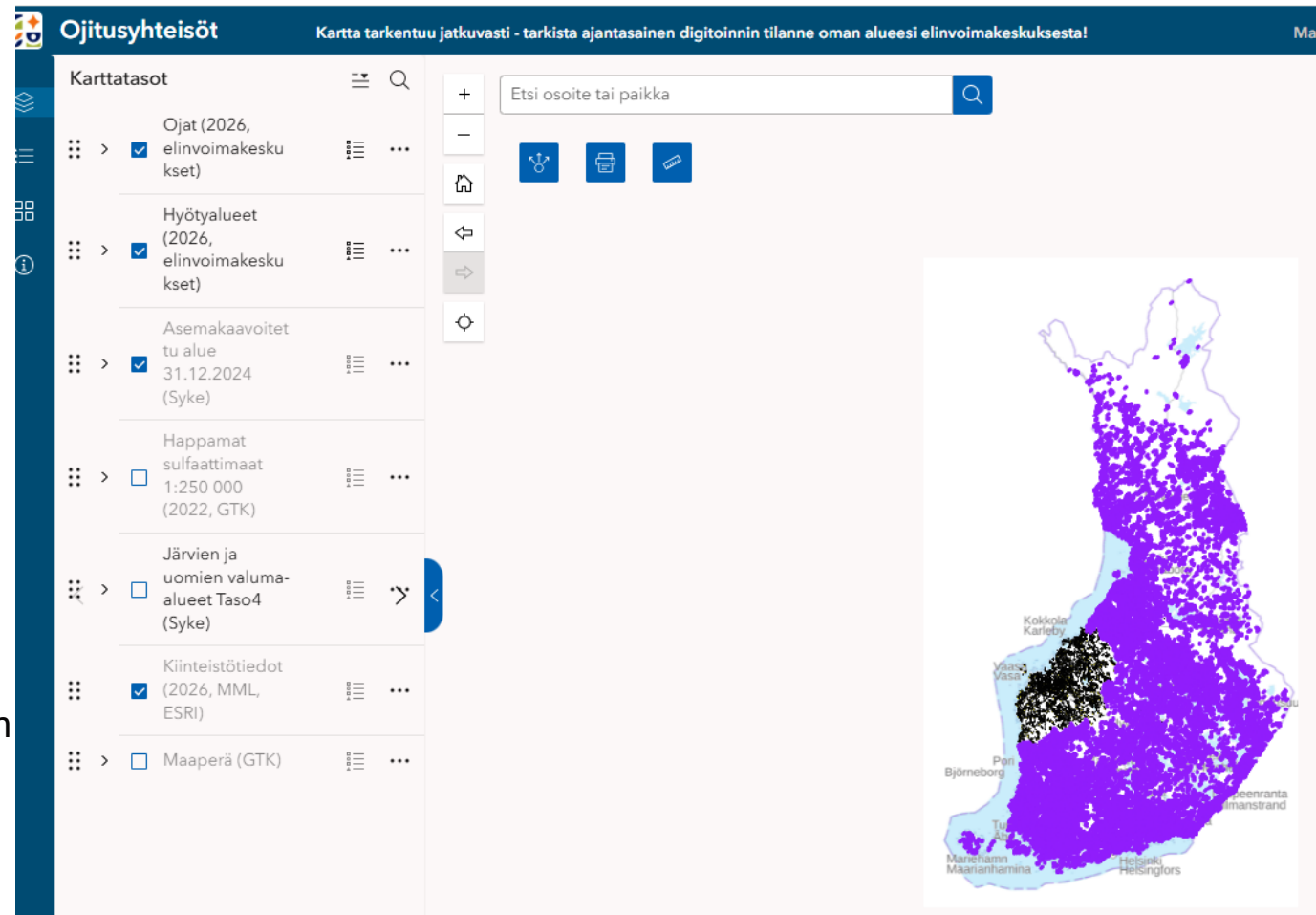
Ojitusyhteisön jäseniä ovat ojituksesta hyötyä saavat kiinteistönomistajat. Jäsenyys seuraa kuivatusalueella olevaa kiinteistöä omistajanvaihdoksessa

Kaikilla hyödynsaajilla oikeus ja velvollisuus osallistua yhteiseen ojitukseen

Ojitusyhteisön on huolehdittava ojan kunnossapidosta

Perustetut ojitusyhteisöt eivät lakkaa, vaikka toiminta on ollut pitkäänkin pysähdyksissä

Ojitusyhteisöjen tietoja voi etsiä [Ojitusyhteisöt-karttapalvelusta](#) (arcgis.com, päivittymässä uuteen osoitteeseen), ja sieltä löytyvillä tiedoilla pyytää asiakirjoja vesitalous-elinvoimakeskuksesta

[Ojitusyhteisöt kartalla](#)

SOPIMUSOJITUS

- Ojitusta, jossa hyötyä saavat maanomistajat tekevät keskinäisen sopimuksen yhteisestä ojituksesta
 - Sopimusojitushankkeeseen voidaan ryhtyä, mikäli kukaan osapuolista ei vaadi suunnitelman vahvistamista ojitustoimituksessa, eivätkä vesilain säädökset sitä edellytä
 - Osapuolet sopivat kirjallisesti keskenään kustannusten jaosta
 - Sopimus sitoo vain sen allekirjoittaneita henkilöitä, ei siirry omistajanvaihdoksessa
- ➔ Sen sijaan ojitustoimituksessa vahvistettu suunnitelma sekä uomien kunnossapitovastuu- ja oikeus sitoo kiinteistöjä ja niiden omistajia

Toimenpiteen tyyppi: *	Maatalouden investointi
Toimenpide: *	Investoinnit
Alatoimenpide: *	☐ Investoinnit maatalojen kilpailukyyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen ☐ Maatalojen energiainvestoinnit ☒ Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maataloilla ☐ Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit
Toimenpiteen tarkennus: *	☐ Ympäristön tilaa edistävät rakentamisinvestoinnit ☐ Ympäristön tilaa edistävät koneet ja laitteet ☐ Salaojitusinvestoinnit ☒ Yhteiset ojitusinvestoinnit

Kuva Hyrrä-asiointipalvelusta

Yhteinen ojitusinvestointi – tukimuoto peltojen peruskuivatukselle

Peruskuivatuksen tukeminen siirtyi 1.1.2023 alkaen osaksi EU-rahoitteisia maatalouden investointitukia

Yhteinen ojitusinvestointi uudeksi tukikohteeksi maatalouden rakennetukiin vastaavasti, kuin esim. salaojituksen investointituki.

Yhteiset ojitusinvestoinnit ovat osa *Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistäviä investointeja maataloilla – tukitoimea*.

Tuen myöntäminen edellyttää, että investointi edistää ympäristöystävällisemmän tuotantotavan ja teknologian käyttöönottoa.

Tukikohde

Peruskuivatustoiminta, jolla edistetään ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa

- Peruskuivatustoimintaa voi olla esimerkiksi valtaojien perkaus, kaivu ja padotus, putkiojien rakentaminen sekä peltoalueiden pengertäminen ja pumppaamoiden perustaminen
- Peruskuivatusta voidaan toteuttaa hyödyntäen luonnonmukaisia suunnitteluratkaisuja, kuten kaksitasouomia, uomien mutkaisuutta ja tulvatasanteita taikka muita vastaavia ratkaisuja tai rakennelmia
- Tukea voi hakea uuden uoman tekoon tai olemassa olevan uoman peruskorjaukseen, mutta ei uoman vahvistetun suunnitelman mukaiseen kunnossapitoon
- **Investoinnin toteuttamisella saatavan hyödyn on kohdistuttava maatalousmaahan ja vähintään kahteen maatilaan**
 - Hankealue ja toimenpiteet voivat kuitenkin ulottua maatalousmaan ulkopuolelle, kunhan hyöty kohdistuu maatalousmaahan

Tuen määrä

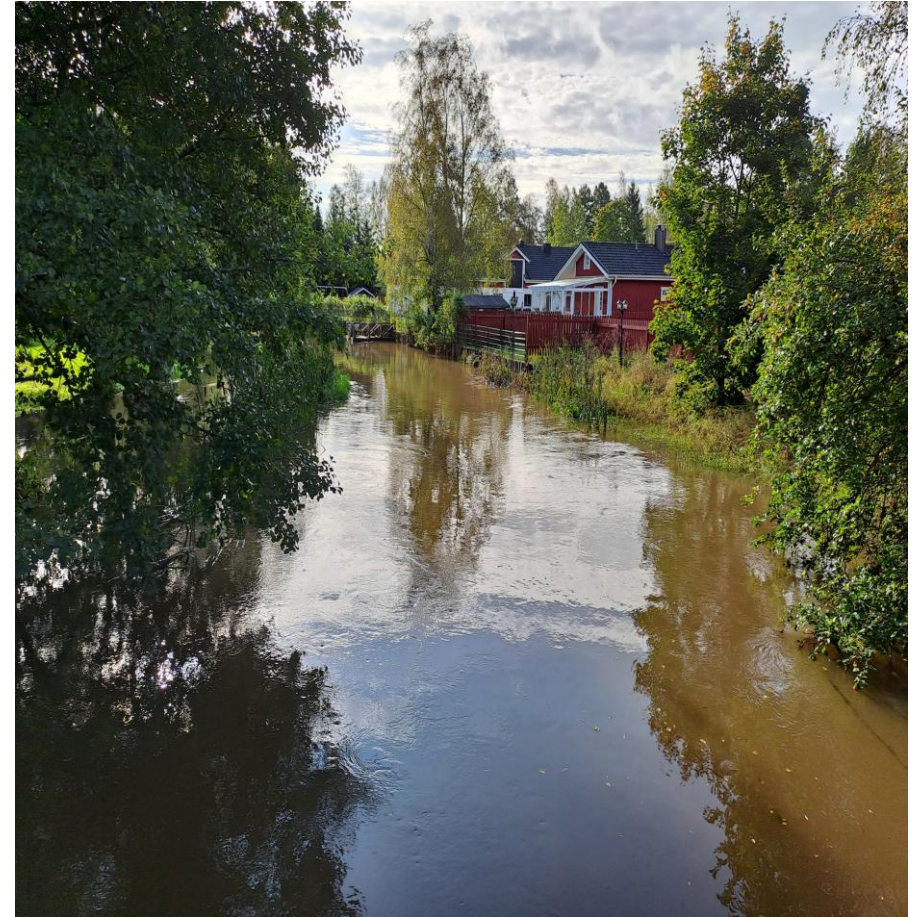
- **Hakuaika:** jatkuva haku Ruokaviraston Hyrrä-palvelussa
- Investoinnille oltava **vesilain mukainen ojitussuunnitelma**
- Tuen määrä on 40 % tukikelpoisista kustannuksista
- Tukimäärä on aina yli 3 000 euroa eli investoinnin kokonaiskustannusarvion tulee olla yli 7 500 euroa (ojitusyhteisöt sisältäen alv, muut alv 0 %)
- Maatalouden investointitukia voidaan kolmen verovuoden jakson aikana myöntää enintään 1 500 000 euroa maatilaa kohden
- **Jos hankkeesta saa kuivatushyötyä myös ei-maatalousmaa** (esimerkiksi tontti- tai metsäkiinteistö):
→ **harkinnanvarainen vesistöavustus**

TUENHAKIJANA OJITUSYHTEISÖ TAI YKSI VILJELIJÄ

- Tukea voi hakea
 - Ojitusyhteisö
 - Yhteisestä ojituksesta sopineet kiinteistönomistajat ja vuokraviljelijät

siltä osin, kuin ojitusyhteisön jäsenet, kiinteistönomistajat ja vuokraviljelijät ovat aktiiviviljelijöitä ja investoinnista saatava hyöty kohdistuu maatalousmaahan
- Tuenhakijana toimii joko ojitusyhteisö tai yksi keskinäisellä sopimuksella toteutettavaan hankkeeseen osallistuvista viljelijöistä
- Tukea hakevien tulee olla 18 vuotta täyttäneitä
- Jos hankkeesta saa kuivatushyötyä myös ei-maatalousmaa (esimerkiksi tontti- tai metsäkiinteistö), sen osuudelle voi hakea harkinnanvaraista vesistöavustusta elinvoimakeskuksesta

HAKEMUKSEN TEKO

- Ennen hakemuksen tekemistä on suositeltavaa olla yhteydessä oman alueen Elinvoimakeskukseen
 - Tuen hakemista varten tarvitaan Y-tunnus ja ojitussyhteisö tarvitsee Suomi.fi – valtuutuksen
 - [Vesitalousisännöitsijän oppaassa](#) ohje luvussa 10 *Ojitusyhteisön hallinto*
 - Tämän rahoituskauden hankkeiden toteutusaika ei nykyisen aikataulun mukaan voi ulottua pidemmälle kuin **30.6.2029**
- Tämä tarkoittaa, että hankkeille ei voida myöntää täyttä kahden vuoden jatkoaikaa tukiehtojen mukaisesti, ellei aikatauluun vielä tehdä muutoksia

Hakemukset ratkaistaan tukijaksoittain:

- 16.10. – 15.1.
- 16.1. – 15.3.
- 16.3. – 15.8.
- 16.8. – 15.10.

Hakemukseen tarvittavat liitteet

- ✓ Vesilain 5 luvun 15 § mukainen ojitussuunnitelma, kustannusarvio ja kustannusosittelu
 - Kustannusositteluun on eroteltava viljelijät ja ei-viljelijät
- ✓ Vapaamuotoinen selvitys arvonlisäveron hyväksyttävyydestä tukikelpoiseksi (ojitusyhteisöt)
- ✓ Ojitustoimituksen päätös tai Lupa- ja valvontaviraston myöntämä vesilain mukainen lupa, mikäli nämä ovat vesilain perusteella tarpeen investoinnin toteuttamiseksi
- ✓ Ojitusyhteisön yhteisösopimus ja säännöt tai hyödynsaajien keskinäinen sopimus hankkeen toteuttamisesta, kunnossapidosta ja kustannusten osittelusta
- ✓ Ilmoitus hankkeen toimitsijoista
- ✓ Pöytäkirja ojitusyhteisön kokouksesta, jossa on päätetty tuen hakemisesta
- ✓ Puolelta kustannusosittelun mukaisesta hyödyistä on oltava maatalouden veroilmoitus, maatalan velkaluettelo ja verotuspäätös
- ✓ Kilpailutuksesta saadut tarjoukset
- ✓ Ojitusilmoitus tulee olla tehtynä Lupa- ja valvontavirastoon, käsittelyaika on 60 vrk (<https://lvv.fi/etusivu>)

Ojitussuunnitelma 1/3

Vesilaki (587/2011) 5 luku 15 §

Tiedot hankkeesta ja sen toteuttamistavasta sekä kuivatussyvyydestä, jota määrättäessä on otettava huomioon maan laatu, kaltevuussuhteet ja kuivatustarve

→ vältetään ylisyväkaivu riittävällä suunnittelulla (mm. pituusleikkaus)

→ Ojaa ei syvennetä tai levennetä ilman perusteita ja perkaustoimenpiteet kohdistetaan vain ongelma-alueille

Vesitalousasetus (1560/2011) 26 §

Pykälän vaatimukset huomioitava tarpeellisessa laajuudessa, kuten uoman pituus- ja poikkileikkaus, kustannusarvio, kustannusosittelu ja suunnitelmakartat

Ojitussuunnitelma sisältö 2/3; Maatalouden rakennetukiasetus (265/2023) 26 §

- **Luonnonmukaisia suunnitteluratkaisuja**, joilla pyritään säilyttämään ja palauttamaan uoman luonnontilaisia piirteitä ja lisäämään veden viipymistä, ovat mm.
- **Perkaustarpeen perusteellinen arviointi**; suunnitelmassa on perattavaksi/korjattavaksi esitetty vain ne uomat, joiden alueilla on kuivatus/tulva/eroosio-ongelmia
- **Kaksitasouomat; erilaiset tulvatasanneratkaisut**. Makaako vesi pelloilla ja/tai nouseeko se säännöllisesti pelloille? Jos perkauksen syynä ovat lähinnä tulvat, eikä kuivatussyvyyttä tarvitse kasvattaa, uoman tulvan aikaista vedenjohtokykyä voidaan lisätä kaivamalla uomaan pelkästään tulvatasanne.
- **Veden viipymän lisääminen erilaisilla ratkaisuilla**
- **Mutkittelia uomia** ei suunnitelmassa oikaista ja perkauksen tarpeessa olevat uomat pyritään säilyttämään niiden luontaisessa linjauksessa.
- **Toispuoleinen kaivu**, jossa ojan toinen luiska jätetään perkaamatta, tai siitä poistetaan vain virtausta hidastava kasvillisuus
- **Kaivussyvyyden huomioiminen**; vältetään ylisyyvä kaivu riittävällä suunnittelulla (pituusleikkaus)
- **Kaivuaajankohdan määrittäminen mahdollisimman kuivalle ajanjaksolle**

Esimerkkejä luonnonmukaisista suunnitteluratkaisuista, rakenteista ja toimenpiteistä, joita on mahdollista sisällyttää ojitussuunnitelmaan <https://vesi.fi/aineistopankki/luonnonmukaisen-peruskuivatuksen-menetelmat/>. Mitä monipuolisemmin hankkeessa on käytetty tarkoituksenmukaisia ja hankealueelle sopivia ratkaisuja, sitä myönteisempi vaikutus sillä on ympäristön tilaan.

Luonnonmukaisia toimenpiteitä esim.

Rakenteita ja toimenpiteitä, joilla vähennetään tai estetään ojituksen haittoja, ovat mm.

Pohjakynnykset ja -padot; virtausnopeuden huomioiminen erityisen herkillä maalajeilla

Laskeutusaltaat ja laskeutusallasketjut

Luiskan vahvistus; eroosioherkät kohteet vesistöjen lähellä

Uoman putkitus; eroosioherkät kohteet vesistöjen lähellä

Kaivuluiskan kylväminen/kasvittaminen

Settipato; vedenpinnan säätely esim. happamilla sulfaattimailla

Työaikaiset toimenpiteet: Risupato tai muu työaikainen pato

Ojitussuunnitelman sisältö 3/3

Suunnitelmateksti, jossa otsikot esim.

- Hankkeen sijainti ja yleiskuvaus
 - Alueen maaperätiedot (esim. maalaji, happamuus, mahdolliset pohjavesialueet)
 - Maastotutkimukset
 - Nykyinen kuivatustilanne ja suunnitellut toimenpiteet
 - Hankkeen tarkoitus
 - Ympäristötoimenpiteet
 - **Vesiensuojelu**
 - Vahingot ja haitat
 - Hyötyalue
 - Valuma-alueet
 - Rummut
 - Esityöt
 - Kaivumaiden sijoittelu ja käsittely
 - Hankkeen toteuttaminen
 - Osallistumisvelvollisuus
-

Vesiensuojelu-otsikon alle:

- 1) ojituksesta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen estämiseksi tai vähentämiseksi;
 - 2) ravinteiden ja kiintoaineksen pidättämiseksi;
 - 3) virtauksen viivyttämiseksi;
 - 4) muuttuviin sää- ja vesiolosuhteisiin sopeutumiseksi, ja
 - 5) luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
- ...kirjoita näihin kohtiin, millä rakenteilla tai toimenpiteillä niihin päästään, tai miksi jotain toimenpidettä ei hankealueella voi käyttää, niin hakemuksen käsittely helpottuu*

SUUNNITELMISTA LAUSUMISESTA; YLEISIÄ KOMMENTTEJA HAKIJOILTA JA LAUSUNNONANTAJILTA

Suunnitelmista lausumisesta

- Suunnitelmia voi lähettää jo kommentoitavaksi Elinvoimakeskukselle jo ennen tuen hakemista, tämä sujuvoittaa hakuprosessia
- Suunnitelmien teettäminen on ollut paikoittain haastavaa
- Toiset kokevat, että suunnittelijoita on vähän saatavilla paikallisesti, toisaalta toiset kokevat eri tavalla. Olisi esimerkiksi hyvä saada paikalliset yhteystiedot suunnittelijoista tuen myöntäjille
- Tulisi tarkentaa, mitä suunnitelmalta vaaditaan, mitkä katsotaan riittäviksi ja mitä tarkoittaa tarkoituksenmukaiset rakenteet

Suunnittelijan ja lausunnonantajan välinen vuorovaikutus

- Hakijan kannalta on ongelma, että usein vasta hakemuksen käsittelyvaiheessa ilmoitetaan, että tietoja puuttuu
- Hakemuksilla on lyhyt aikajana käsittelyyn, eikä siinä vaiheessa hanketta enää ole mahdollista alkaa uudelleen suunnittelemaan
- Kohdekohtaisuus ilmi ohjauksessa esim. kuivavarauksen suunnittelussa, tarkoituksenmukaisten rakenteiden riittävydessä
- ”Vähemmän voi olla enemmän”

Millaisia suunnitelmia hylätään

- ☐ Liian vähän ympäristöä hyödyttäviä rakenteita tai esim. alimitoitettut rakenteet
- ☐ Vanhan tuen mukaiset perkaamiset ja tarkoituksenmukaiset rakenteet puuttuvat
- ☐ Piirustusten ja sanallisten selitysten tulisi vastata toisiaan

- **Lisätietoja:**

- [Maatalousmaan kuivatus \(vesi.fi\)](https://vesi.fi/maatalousmaan_kuivatus)
- [Peruskuivatushankkeen rahoitus \(vesi.fi\)](https://vesi.fi/peruskuivatushankkeen_rahoitus)
- <https://elinvoimakeskus.fi/maatalouden-investointituet>
- <https://www.rahatpintaan.fi/>
- Vesitalousisännöitsijän opas (2022)

Kiitos!

Niklas Lindeman

Puh. 0295 022 168

niklas.lindeman@elinvoimakeskus.fi

Noora Kalliomäki

Puh. 0295 022 170

noora.kalliomaki@elinvoimakeskus.fi